

Europos Parlamento Mokslo ir technologijų ateities komisija (Panel for the Future of Science and Technology, STOA) EP nario Andriaus Kubiliaus iniciatyva ketvirtadienį surengė klausymus dėl genų redagavimo technologijų tolesnio reguliavimo Europos Sąjungoje.

Naujų genų redagavimo technologijų, tokių kaip Vilniaus universiteto profesoriaus Virginijaus Šikšnio tiriama CRISPR-Cas9 technologija, (taip vadinamos „genų žirklys“), atsiradimas, paskatino diskusijas dėl šių technologijų taikymo ir tolesnio teisinio reguliavimo Europos Sąjungoje. Technologija, kuri atkartoja ir pagreitina gamtoje natūraliai vykstančias mutacijas, šiuo metu Europos Sąjungoje yra uždrausta.

„Naujų technologijų taikymas atvertų daug naujų galimybių, ypač žemės ūkio srityje, taip pat leistų Europos Sąjungai siekti pasaulinės lyderystės mokslo tyrimų ir inovacijų srityje. Šiuo metu genų redagavimo ir kitos panašios technologijos, nors kuriamos ir tobulinamos Lietuvos ir kitų ES šalių mokslininkų, masiniu būdu gali būti pritaikytos tik už pačios ES ribų“, – teigia A. Kubilius.

Europarlamentaro prašymu STOA ėmėsi analizuoti galimą tolesnį genų redagavimo technologijos reguliavimą Europos Sąjungoje. Šios analizės, įtraukiančios ekspertus ir suinteresuotą visuomenę, dalis yra ir renginys, kurio metu ekspertai pristatė genų redagavimo technologijos privalumus ir galimas rizikas. Pagrindinį pranešimą apie genų redagavimo technologijas šiame renginyje skaitė Vilniaus universiteto profesorius Virginijus Šikšnys.

Naujų technologijų taikymas bei reguliavimas susijęs ir su rizika bei visuomenės rūpesčiu dėl galimo neigiamo poveikio aplinkai.

„Kadangi naujų technologijų naudojimas kelia daug neatsakytų klausimų bei prieštarų požiūrių, šios dienos diskusija labai svarbi. Turime ir ateityje diskutuoti su ekspertais ir visuomene dėl genų redagavimo ir kitų naujų technologijų naudojimo ateityje,“ – pažymi EP narys.

Apibendrinusi tyrimų rezultatus, Europos Parlamento Mokslo ir technologijų ateities komisija EP nariams pateiks kelis galimus teisinio reguliavimo variantus, kuriais remiantis prasidės politinės diskusijos Parlamento komitetuose.

Europos Parlamento Mokslo ir technologijų ateities komisija (Panel for the Future of Science and Technology, STOA) dalyvauja ypatingos politinės svarbos mokslinių ir technologinių klausimų diskusijose bei su jais susijusių teisės aktų svarstymuose. Komisija teikia nepriklausomus, aukštos kokybės ir moksliniu požiūriu nešališkus tyrimus ir informaciją,

A. Kubilius: Naujų technologijų taikymas atvertų naujų galimybių ir leistų Europos Sąjungai siekti pasaulinės lyderystės mokslo tyrimų ir inovacijų srityje

kurios padėtų EP nariams įvertinti galimo naujų technologijų taikymo ir skatinimo poveikį bei nustatyti, koks pasirinkimas technologiniu požiūriu būtų geriausias. Su tokiais tyrimais susiję ir STOA rengiami forumai, kuriuose politikai ir mokslo bendruomenių ar organizacijų bei visuomenės atstovai galėtų diskutuoti apie pilietinei visuomenei politiškai svarbias mokslo bei technologijų raidos kryptis ir jas lyginti.

